

SKRB ZA PASJE ZOBE

Slab zadah iz gobčka je lahko znanilec bolezni zob in dlesni

Bolezni obzobnih tkiv prizadenejo velik del človeške populacije, Američane kar v 95-ih odstotkih – pri psih je bolezen prav tako epidemična. Še posebej so podvrženi boleznim zobnih in obzobnih tkiv psi malih pasem. Pri več kot treh četrtinah psov se po četrtem letu starosti pojavijo infekcije in vnetja dlesni. Prvi korak, ki vodi do obzobnih bolezni, je pojav zobnih oblog. Te so pravzaprav lepljiva snov, polna bakterij, ki načenjajo zaščitno plast obzobnega tkiva. V primeru, da se zobne obloge ne odstranijo s čiščenjem, ščetkanjem ali jih pes ne odstrani na naraven način s pravilno prehrano, pod vplivom mineralnih soli iz sline nastane trda plast oblog, ki jo poznamo pod imenom zobni kamen. Ta nato draži dlesen. Več zobnih oblog se praviloma nalaga na zgornji čeljusti.

Pordelost in oteklina naznanjata vnetni proces, t.i. gingivitis. Če tako vnete dlesni skrbnik zanemari oziroma prezre, sledi naslednja faza bolezni, t.j. periodontitis. Napredovani proces ima za posledico izgubo vezi, ki držijo zob v dlesni, izgubo kostnega materiala in nazadnje tudi izgubo zoba. Enako kot pri ljudeh velja, da zanemarjeni zobje lahko pomenijo žarišče za druge bolezni, ki se nato odvijajo kjerkoli v telesu.

Ko primerjamo življenje kanida v divjini in našega domačega psa, ne moremo mimo sestave hrane, ki pomembno vpliva na stanje zob in obzobnega tkiva. Divji kanidi z zobmi obdelujejo kožuh oziroma dlako, kosti in vezi ter ostale elastične sestavine plena, ki pomembno pripomorejo k čiščenju zob. Naše hišne živali žal nimajo v hrano vgrajenih naravnih zobnih ščetk. Hrana je običajno premeška, čeprav je pripravljena doma in sestavljena po načelih zdrave prehrane. Psi potrebujejo za nego zob trše snovi, ki opravljajo nalogo ščetke, hkrati pa ne poškodujejo tkiva dlesni.

Tisti skrbniki, ki pse hranijo s tovarniško pripravljeno hrano, imajo na izbiro kar nekaj vrst posebej pripravljene hrane, ki zobe »okrtači«, enako funkcijo opravljajo tudi raznovrstni priboljški. Vsebujejo namreč abrazivne snovi, ki ugodno delujejo na mehke zobne obloge in jih, med tem, ko pes počasi gloda priboljšek, nežno odstranjujejo. Ne glede na posebno sestavo hrane in dentalne priboljške, je najpomembnejša preventiva ščetkanje zob. Pogostnost je tukaj bolj pomembna, kot si mislimo: zobe je potrebno ščetkati vsak dan, v skrajnem primeru vsak drugi dan, vse, kar je manj pogosto, nima nikakršnega učinka. Po načelu »Kar se Janezek, nauči, Janez zna!« je potrebno pričeti s ščetkanjem zob že pri mladiču.

Nekateri skrbniki dajejo psom dele kosti, parklje, sklepe in podobno z namenom, da bi si na kar najbolj naraven način očistili zobe. Pri tem velja upoštevati pravilo, naj pes ne dobi za žvečenje ničesar, kar je trše od površine zoba. V dobro založenih trgovinah s opremo za pse so na voljo igrače iz mehke gume, ki so posebej oblikovane tako, da jih pes lahko žveči, in so temu primerno trpežne. Ob dodatku encimske zobne paste boste s tako igračo psu naredili veliko uslugo in dosegli namen.

Pri glodanju trdih delov kosti, pa tudi pri igri in spopadih lahko pride do poškodbe zoba, običajno četrtega premolarja, kar je potrebno nemudoma oskrbeti pri veterinarju. Odprta zobna korenina je zelo ranljivo vstopno mesto za bakterije, kar pa lahko vodi v boleče gnojno vnetje in posledično v izgubo zoba. Tako kot običajno pri poškodbah tudi pri poškodbi zob uporabimo arniko, naj si bo kot mazilo na prizadetem območju dlesni ali kot homeopatski pripravek.

Naj spomnimo, da je izrast zob pri mladiču lahko zelo nadležno obdobje. S kamilico lahko mladiču olajšamo otekanje dlesni in pomirimo draženje. Mladič pokaže svoje neugodje tako, da nosi tačke v gobček. Čajno vrečko kamilice potopimo za nekaj časa v vrelo vodo, nato pa jo ohladimo v hladilniku. Dva do trikrat dnevno položimo mrzlo čajno vrečko za nekaj trenutkov na dlesni, dokler zobje ne izrastejo.

Bolezni zobnih in obzobnih tkiv lahko uspešno preprečujemo s prehranskimi dodatki, kot sta C vitamin in koencim Q 10. Pomanjkanje C vitamina pri ljudeh je dokazan spremljevalec periodontalne bolezni, zato ga tudi psom lahko preventivno dodajamo. Vitamin C zmanjšuje bolečino, podpira imunski sistem v boju proti infekcijam in skozi nastanek kolagena pomaga utrjevati vezi, ki držijo zob v dlesni. Koencim Q 10 je v maščobi topen vitamin in antioksidant, ki pomembno vpliva na zmanjšanje vnetij, otekanja in nastanka obzobnih žepov. Pred terapijo s C vitaminom in koencimom Q 10 se priporoča veterinarsko čiščenje zob. Surove kosti (razen prašičjih), ki se jih drži meso, predvsem pa sklepi z obilico vezi, surovi vampi in podobno so za pse velikih pasem še kako dobrodošlo sredstvo za naravno čiščenje zob. Predvsem veliki kosi surovih vampov, ki jih pes ne more zaužiti brez, da bi jih raztrgal, delujejo kot zobna nitka in pri tem krepijo tudi mišičevje čeljusti. Psom malih pasem bodo bolj ustrezali npr. piščančji vratovi. Ti se ne lomijo v ostre koščice, ki bi lahko psu povzročile škodo in je dajanje takih kosti bistveno manj tvegano. Če pes ni vajen surovega mesa oziroma kosti, slednje na hitro prekuhamo v vreli vodi. Za preprečevanje bolezni dlesni holistični veterinarji priporočajo pripravek iz ognjiča. Šest kapljic matične tinkture ognjiča je potrebno razredčiti z 30 ml prekuhane vode, s to raztopino pa vsak dan nežno masirati dlesni po obeh straneh. Na koncu ne smemo pozabiti na kakovostno in raznovrstno prehrano, ki v gobcu živali ustvarja prave razmere. Hrana naj vsebuje tudi surovo meso in zelenjavo. Pomembno je vedeti, da se uspehi pri boleznih zob in obzobnih tkiv ne bodo pokazali takoj, hkrati pa naj v primeru poškodbe ali obolenja zdravljenje vodi veterinar.

Mojca Sajovic